

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 11 czerwca 2026 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Kaliszu
z dnia 5 maja 2026 r., sygn. akt II K 245/25,
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 maja 2026 r., sygn. akt II K 245/25, Sąd Rejonowy w Kaliszu wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi, w trybie art. 37 k.p.k., sprawy G.Z., oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 212 § 1 k.k.

W uzasadnieniu wystąpienia wskazano, że oskarżycielka prywatna X. Y. jest sędzią Sądu Apelacyjnego w Łodzi, w którego okręgu znajduje się Sąd Rejonowy w Kaliszu. Podniesiono również, że właściwość tego Sądu została ustalona postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2025 r., V KO 29/25, a z

uzasadnienia tego orzeczenia wynika, że zamiarem Sądu Najwyższego było przekazanie sprawy do rozpoznania sądowi spoza apelacji łódzkiej.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny i dlatego nie został uwzględniony. Wskazać należy, że instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Przekazanie sprawy w omawianym trybie może nastąpić tylko wtedy, gdy w sposób realny występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Taka sytuacja nie zaistniała jednak w niniejszej sprawie. Nie można uznać, że tworzy ją już sam fakt, że oskarżycielką prywatną jest sędzią Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

Zauważyć trzeba, że kwestia właściwości delegacyjnej Sądu Rejonowego w Kaliszu została już rozstrzygnięta przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 27 lutego 2025 r., V KO 29/25, a w wystąpieniu Sądu Rejonowego w Kaliszu nie wskazano żadnych nowych okoliczności, które zaistniałyby po wydaniu tego orzeczenia i uzasadniały skorzystanie kolejny raz z instytucji określonej w art. 37 § 1 k.p.k.

Okoliczności takiej nie stanowi zawarte w uzasadnieniu wymienionego wyżej postanowienia Sądu Najwyższego stwierdzenie o położeniu Sądu Rejonowego w Kaliszu w innej apelacji niż miejscowo właściwy do rozpoznania sprawy Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, które w ocenie Sądu występującego z inicjatywą z art. 37 § 1 k.p.k. świadczy o intencji przekazanie sprawy do rozpoznania sądowi równorzędnemu spoza apelacji łódzkiej.

Nie negując wadliwości konstatacji zawartej w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2025 r., gdyż Sąd Rejonowy w Kaliszu należy do apelacji łódzkiej, stwierdzić trzeba, iż nie ma ona takiego znaczenia, jakie nadaje mu, za stanowiskiem obrońcy oskarżonego, Sąd Rejonowy w Kaliszu. Tym co

zdecydowało o uwzględnieniu inicjatywy Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi były przede wszystkim okoliczności związane z orzekaniem i funkcjami pełnionymi w przeszłości przez oskarżycielkę prywatną jako sędzia sądów leżących w obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Łodzi. Względy tego rodzaju nie zachodzą w odniesieniu do Sądu Rejonowego w Kaliszu. Sąd ten nie leży we właściwości Sądu Okręgowego w Łodzi. Co więcej, sądem wyższego rzędu w stosunku do Sądu Rejonowego w Kaliszu, właściwym do rozpoznawania ewentualnych środków zaskarżenia składanych w rozpoznawanej sprawie nie jest ani Sąd Apelacyjny w Łodzi, gdzie aktualnie orzeka sędzia X. Y. (która zresztą nie orzeka w pionie karnym i nie pełni funkcji z zakresu nadzoru administracyjnego, który mógłby być postrzegany - mimo braku oparcia w systemie organizacyjnym sądownictwa powszechnego - jako nadzór hierarchiczny, czy też służbowy nad Sądem Rejonowym w Kaliszu), ani Sąd Okręgowy w Łodzi, w którym orzekała w przeszłości, lecz Sąd Okręgowy w Kaliszu.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[r.g.]